

Onderwijs- en examenregeling

B. opleidingsspecifiek deel

Bacheloropleiding Gezondheid en leven

Studiejaar 2014-2015

Deel B: opleidingsspecifiek deel

1. Algemene bepalingen

- Artikel 1.1 Begripsbepalingen
- Artikel 1.2 Gegevens opleiding

2. Doelstellingen en eindtermen van de opleiding

- Artikel 2.1 Doelstelling opleiding
- Artikel 2.2 Eindtermen

3. Nadere toelatingseisen

- Artikel 3.1 Nadere vooropleidingseisen
- Artikel 3.2 Colloquium doctum
- Artikel 3.3 Taaleisen Nederlands bij Nederlandstalige bacheloropleidingen
- Artikel 3.4 Vrij programma

4. Opbouw van het curriculum

- Artikel 4.1 Samenstelling opleiding
- Artikel 4.2 Academische vorming
- Artikel 4.3 Onderwijseenheden
- Artikel 4.4 De major/ verplichte onderwijseenheden
- Artikel 4.5 Keuzeruimte
- Artikel 4.6 Praktische oefening
- Artikel 4.7 Volgordelijkheid tentamens
- Artikel 4.8 Intekenen voor tentamens
- Artikel 4.9 Deelname aan praktische oefening en werkgroepbijeenkomsten
- Artikel 4.10 Maximale vrijstelling
- Artikel 4.11 Geldigheidsduur resultaten
- Artikel 4.12 Graad

5. Keuzeruimte

- 5.1. Minoren
- 5.2 Majorenregeling
- 5.3 Overige keuzeruimte

6. Honoursprogramma

- Artikel 6.1 Honoursprogramma

7. Studiebegeleiding en studieadvies

- Artikel 7.1 Studiebegeleiding
- Artikel 7.2 Bindend (negatief) studieadvies

8. Overgangs- en slotbepalingen

- Artikel 8.1 Wijziging en periodieke beoordeling deel B
- Artikel 8.2 Overgangsbepalingen
- Artikel 8.3 Bekendmaking
- Artikel 8.4 Inwerkingtreding

Deel B: opleidingsspecifiek deel

1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

- a. Biomedische wetenschappen
- b. Klinische wetenschappen
- c. Gezondheidswetenschappen

Artikel 1.2 Gegevens opleiding

1. De opleiding Gezondheid en Leven CROHO-nummer 50509 wordt in voltijdse vorm verzorgd, en in het Nederlands uitgevoerd.
2. Een onderwijseenheid omvat 6 EC of een veelvoud daarvan. Onderstaande onderwijseenheden hebben een afwijkende omvang:
 - de bachelorstage 24 EC
3. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen:
 - major biomedische wetenschappen
 - major klinische wetenschappen (geldt alleen voor cohort 2014)
 - major gezondheidswetenschappen.

2. Doelstellingen en eindtermen van de opleiding

Artikel 2.1 Doelstelling opleiding

De bacheloropleiding Gezondheid en Leven heeft tot doel studenten op te leiden op het brede terrein van de humane levenswetenschappen waarin studenten, door persoonlijke keuzes te maken, zich kunnen profileren in de richting van biomedische wetenschappen, klinische wetenschappen of gezondheidswetenschappen.

De opleiding richt zich op alle aspecten van leven, gezondheid en ziekte, en de zorg van de samenleving daarvoor. Het functioneren van de gezonde mens wordt gerelateerd aan endogene (genetische), sociale, biotische, gedragsmatige en fysische invloeden die de gezondheid bevorderen dan wel bedreigen.

Naast aandacht voor (basis)kennis en -inzicht is de opleiding gericht op het aanleren van vaardigheden. Het belangrijkste doel is dat de bachelor na afronding van de studie in staat is om (onder begeleiding) medisch-biologisch, klinisch dan wel gezondheidswetenschappelijk onderzoek uit te voeren aan gezondheidsvraagstukken.

Artikel 2.2 Eindtermen

De afgestudeerde van de opleiding heeft in ieder geval:

1. Kennis van en inzicht in het vakgebied

- i. kennis op de terreinen biochemie en celbiologie (inzicht in moleculaire en cellulaire processen), genetica, evolutiebiologie (ontstaan en ontwikkeling van leven, in het bijzonder van de mens), microbiologie, immunologie en fysiologie (het functioneren op supracellulair niveau en de regulatie daarvan door neuronale en hormonale systemen).
- ii. kennis van de bouw en functie van de belangrijkste weefsels, organen, en orgaansystemen en inzicht in de theorie omtrent hun werking en de interactie tussen milieu en organisme.
- iii. inzicht in de begrippen gezondheid en ziekte, basiskennis van de problematiek van ziek zijn op verschillende niveaus: ontstaan, verspreiding en verloop van ziekten, behandelstrategieën, preventie, relatie met leefstijl, psyche en sociale omgeving.
- iv. kennis van en inzicht in de relatie tussen genetische afwijkingen en ziekten, de wijze waarop die wordt onderzocht en de toepassingsgebieden van genetische kennis in de gezondheidszorg.
- v. inzicht in de maatschappelijke en culturele context waarin gezondheid beleefd wordt, in de invloed van deze context op gezondheidsbeleving en in de eisen die daaruit voortvloeien voor de gezondheidszorg.
- vi. kennis van en inzicht in de (bio)medische, psychologische en sociale aspecten van belangrijke probleemgebieden op het terrein van gezondheid.
- vii. kennis en inzicht in de basisprincipes van de epidemiologie en de statistiek.

Specifiek voor de major Biomedische Wetenschappen

- viii. kennis van en inzicht in de wijze waarop de gezondheidsproblematiek wordt benaderd in biomedisch onderzoek en welke instanties daarbij van belang zijn.
- ix. kennis en inzicht op het gebied van:
 - o de biologische, mechanistische en etiologische basis van ziekte en gezondheid van de mens (nadere uitwerking van A3)
 - o de brede methodologische basis van biomedisch onderzoek (van laboratoriumtechnieken tot het gebruik van modelsystemen, statistiek en epidemiologie)
 - o de vertaling van klinische problemen naar zowel fundamenteel als klinisch-gebonden biomedisch onderzoek, en de vertaling van resultaten van biomedisch onderzoek (bij mens) naar relevante toepassingen in de diagnostiek, behandeling en, waar mogelijk, preventie van ziekte
 - o de contextuele positie van het biomedische wetenschapsgebied als zodanig, d.w.z. vanuit een wetenschapsfilosofisch, -historisch, ethisch en/of maatschappelijk perspectief.
- x. kennis en inzicht met betrekking tot farmacologie en farmacokinetiek.

Specifiek voor de major Gezondheidswetenschappen

- xix. kennis en inzicht in de actoren en de inrichting van de Nederlandse gezondheidszorg, de belangrijkste instellingen en de taken daarvan, de financiering, de informatiestromen, de sociaaleconomische implicaties en de hoofdlijnen van het overheidsbeleid.
- xx. kennis en inzicht in de belangrijkste, kansen en bedreigingen in de Nederlandse gezondheidszorg en kennis en inzicht hoe deze uitdagingen vanuit verschillende invalshoeken geadresseerd kunnen worden, waaronder, gezondheidseconomie, ethiek, en preventie.
- xxi. inzicht in uitgangspunten, theorieën en strategieën voor gezondheidscommunicatie, alsmede in de knelpunten bij de voorbereiding en implementatie daarvan.
- xxii. kennis en inzicht in geestelijke gezondheidszorg; belangrijke psychische gezondheidsproblemen zoals depressie en dementie, en aard en effecten van de belangrijkste psychische stoornissen.

2 Toepassen van kennis en inzicht

De bachelor is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.

- i. op het gebied van zijn/haar major, op systematische wijze gegevens verzamelen d.m.v. waarneming tijdens (laboratorium of klinisch) onderzoek, aan de hand van literatuuronderzoek of onderzoek van andere bronnen; deze waarnemingen in onderlinge samenhang brengen, opslaan, interpreteren en de waarnemingen verwerken in een wetenschappelijk rapport (onder begeleiding).
- ii. inhoudelijk bijdragen aan wetenschappelijke discussies met betrekking tot wetenschappelijk onderzoek.
- iii. kennis van en inzicht in de mogelijkheden en beperkingen van onderzoeksmethodologie en kan een epidemiologisch onderzoek opzetten en uitvoeren (onder begeleiding).
- iv. op het gebied van zijn/haar major, op hoofdlijnen onderzoek analyseren, zowel met betrekking tot de opzet en uitvoering van onderzoek als de resultaten daarvan.
- v. een specifieke biomedische, klinische of gezondheidswetenschappelijke (afhankelijk van de gekozen major) vraagstelling te definiëren, hypothesen op te stellen en verklaringen te vormen en een strategie te bepalen voor een oplossing en deze strategie uit te voeren (onder begeleiding).
- vi. op deelgebieden van het vakgebied een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van wetenschappelijke kennis.
- vii. multidisciplinair denken en verbanden leggen tussen verschillende informatie-inhoud.
- viii. maatschappelijke problemen te vertalen naar biomedisch, klinisch of gezondheidswetenschappelijk onderzoek, afhankelijk van de gekozen major.

- ix. afhankelijk van de gekozen major, een biomedisch, klinisch of gezondheidswetenschappelijk probleem vertalen naar een model en aan dit model berekeningen uitvoeren.

3. Oordeelsvorming

De bachelor is in staat om relevante gegevens te verzamelen en interpreteren (meestal op het vakgebied) met het doel een oordeel te vormen dat mede gebaseerd is op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke of ethische aspecten.

- i. verzamelde informatie, op het gebied van de major, op waarde te schatten en de toepasbaarheid daarvan te beoordelen.
- ii. een academische attitude. Dat betekent dat de bachelor niet alleen in staat is, maar ook geneigd is wetenschappelijke waarheid te zoeken; respect heeft voor feiten, bereid is eigen opinies ter discussie te stellen en aan de empirie te toetsen, zich kritisch maar fair op te stellen en bereid is verantwoording af te leggen voor het wetenschappelijk forum.
- iii. vakliteratuur op het gebied van zijn/haar major (biomedisch, klinische en/of gezondheidswetenschappelijk terrein) te lezen, te doorgronden en kritisch te beoordelen.
- iv. onderzoeksdesigns kritisch te beoordelen.
- v. inzicht in de reikwijdte, toepassing en verantwoordelijkheden van het vakgebied en in de rol hiervan in wetenschap, samenleving en beroepspraktijk.
- vi. De bachelor is in staat tot nadenken over ethische aspecten van onderzoek, of de toepassing daarvan, en het betrekken van deze overwegingen in besluitvorming.
- vii. na het eerste jaar voldoende zicht op het vakgebied en op het eigen functioneren, om uit te kunnen maken of het vervolgen van de studie opportuun is.
- viii. een weloverwogen keuze te maken voor nadere specialisatie in het vervolgtraject van de studie (masteropleiding).
- ix. reflecteren op eigen ontwikkeling en studieloopbaan om weloverwogen keuzes te maken voor een vervolgtraject;
- x. het eigen functioneren te evalueren, zowel door zelfreflectie als in gesprek met anderen.
- xi. reflecteren op zijn of haar rol als wetenschapper in de maatschappij.
- xii. een oordeel te vormen over majorspecifieke vraagstukken mede gebaseerd op het afwegen van relevante maatschappelijke, klinische, wetenschappelijke of ethische aspecten.

Specifiek voor de major Biomedische Wetenschappen

- xiii. een oordeel te vormen of biomedische laboratoriumtechnieken of (klinische) onderzoeksmodellen voor een probleemstelling geschikt en toepasbaar zijn (nadere uitwerking O4);
- xiv. bij biomedische vraagstukken verbanden te leggen met naastliggende vakgebieden (bv. geneeskunde, biologie, farmaceutische wetenschappen);

Specifiek voor de major Gezondheidswetenschappen

- xix. ethische aspecten in (toepassing van) de wetenschap af te wegen: in het bijzonder de ethische, juridische en maatschappelijke problematiek die samenhangt met verwerving van informatie van risicogroepen (screening) en de toepassing van deze informatie op die groepen.

4. Communicatie

De bachelor is in staat om informatie, ideeën en oplossingen over te brengen op een publiek bestaande uit specialisten of niet-specialisten.

- i. verworven kennis en inzicht mondeling en schriftelijk te communiceren met vakgenoten en niet-vakgenoten in Nederland en Engels.
- ii. inhoudelijk bijdragen aan een wetenschappelijke discussie.
- iii. een mening te vormen, een standpunt te verdedigen, en peer feedback te geven.
- iv. om zowel individueel als in groepsverband te functioneren en aan multidisciplinaire onderwerpen te werken.
- v. inzicht in en kan omgaan met de verschillende teamrollen en sociale dynamiek binnen een groep.

5. Leervaardigheden

De bachelor bezit de leervaardigheden die noodzakelijk zijn om een vervolgstudie die een hoog niveau van autonomie veronderstelt aan te gaan.

- i. om zelfstandig en efficiënt kennis en inzicht te verwerven op vergelijkbaar niveau aangaande voor hem of haar nieuwe gezondheidsvraagstukken.
- ii. op academisch werk- en denkniveau functioneren en kan en wil dit niveau verder ontwikkelen.
- iii. ziet de noodzaak en is in staat om op de hoogte te blijven van relevante ontwikkelingen op het vakgebied.
- iv. vakliteratuur in de Nederlandse en Engelse taal zelfstandig te bestuderen.
- v. een wetenschappelijke tekst in het Engels te schrijven.
- vi. kan zich in (onderzoeks)projecten en in een professionele omgeving handhaven en zelfstandigheid in het functioneren ontwikkelen.
- vii. te werken met computerprogramma's op het gebied van: data bases, statistische verwerking en grafische weergave, presentaties, databases van wetenschappelijke literatuur.
- viii. kennis en enige beheersing van laboratoriumvaardigheden die nodig zijn voor moleculair, cellulair, anatomisch, fysiologisch en toxicologisch onderzoek.

3. Nadere toelatingseisen

Artikel 3.1 Nadere vooropleidingseisen

1. Voor toelating tot de opleiding is het navolgende VWO-profiel vereist:
 - Natuur en Gezondheid, *of*
 - Natuur en Techniek met biologie, *of*
 - Economie & Maatschappij met biologie en scheikunde
2. Degene die niet voldoet aan de nadere vooropleidingseisen verkrijgt toegang tot de opleiding door het met goed gevolg afleggen van een of meer van de volgende toetsen: Engels, Biologie, Scheikunde, Wiskunde A of B.
3. Degene die niet voldoet aan de vooropleidingseisen, maar wel het propedeutisch examen van een hogere beroepsopleiding heeft behaald, verkrijgt toelating tot de opleiding door het met goed gevolg afleggen van een of meer van de volgende toetsen: Engels, Biologie, Scheikunde, Wiskunde A of B

Artikel 3.2 Colloquium doctum

1. Het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 2.3 (deel A), heeft betrekking op de volgende vakken op het eindexamenniveau VWO:
Engels
Biologie
Scheikunde
Wiskunde A of B
2. Het bewijs dat het colloquium doctum met voldoende resultaat is afgelegd, geeft uitsluitend in het studiejaar na het afleggen ervan recht op toelating tot de beoogde opleiding of opleidingen.

Artikel 3.3 Taaleisen Nederlands bij Nederlandstalige bacheloropleidingen

De student die zijn vooropleiding niet in een Nederlandstalig land heeft genoten, toont aan dat hij het Nederlands voldoende beheerst om het wetenschappelijk onderwijs met succes te kunnen volgen. Aan de eis kan worden voldaan door het met goed gevolg afleggen van één van de volgende examens:

- het staatsexamen Nederlands Tweede Taal, examen II (NT2 II);
- CNaVT (Certificaat Nederlands als Vreemde Taal) examens PAT en PTHO;
- door de VU aangewezen buitenlandse examens, waarvan Nederlands deel uitmaakte.

Artikel 3.4 Vrij programma

1. De student heeft de mogelijkheid om, onder bepaalde voorwaarden, een eigen onderwijsprogramma samen te stellen dat afwijkt van de door de opleiding voorgeschreven onderwijsprogramma's.
2. De samenstelling van een dergelijk programma behoeft de voorafgaande goedkeuring van de examencommissie die daarvoor het meest in aanmerking komt.

3. Het vrije programma wordt door de student samengesteld uit de onderwijseenheden die door de Vrije Universiteit worden verzorgd en heeft ten minste de omvang, breedte en diepgang van een reguliere bacheloropleiding. De student waakt er voor dat het voorgestelde programma toelating tot in elk geval één masteropleiding mogelijk maakt. Hij verplicht zich hiermee niet die masteropleiding daadwerkelijk te gaan volgen

4. Opbouw van het curriculum

Artikel 4.1 Samenstelling opleiding

1. De opleiding omvat de volgende onderdelen:
- academische vorming
 - major onderwijseenheden
 - praktische oefening

Artikel 4.2 Academische vorming

1. Academische vorming is een integraal onderdeel van de opleiding. Als gevolg van de invoering van de Richtlijn onderwijs VU, komt er een Academisch kern die, in 2014-15, bestaat uit:
- een inleidend vak (Zicht op Gezondheid en Leven, 6 EC) waarin studenten kennis maken met de belangrijkste vragen en onderzoeksmethoden van het vakgebied en waarin een basis gelegd wordt voor algemene vaardigheden (informatievaardigheden, academisch schrijven, presenteren);
 - één methodisch basisvak (Methodologie I, 6 EC) in het eerste jaar;
 - aanvullend methodologie vakken (Methodologie II, 6 EC, en Methodologie III en statistiek, 6EC) in jaar 2 en 3;
 - een reflectief vak wetenschapsfilosofie + ethiek (Filosofie van de levenswetenschappen, 6 EC).
2. Een leerlijn 'academische vaardigheden' wordt geïncorporeerd in alle vakken van de bachelor. Eindtermen van de leerlijn zijn boven benoemd. Dit leidt tot de volgende uitsplitsing op niveau

Wetenschappelijke houding en oordeelsvorming			
	De student heeft niveau 1 bereikt als hij/zij	De student heeft niveau 2 bereikt als hij/zij	De student heeft niveau 3 bereikt als hij/zij
Kritisch redeneren	kritische vragen kan stellen	andere standpunten en meningen van tegenargumenten kan voorzien	een academische houding heeft, en - niet alleen in staat, maar ook geneigd is, wetenschappelijke verklaringen te zoeken; - respect heeft voor feiten; - bereid is eigen opinies ter discussie te stellen en aan de empirie te toetsen; - zich kritisch maar fair opstelt; en - bereid is verantwoording af te leggen voor het wetenschappelijke forum
Omgaan met taken	- taken kan afmaken en deadlines kan halen; - doorgaat tot antwoorden zijn verkregen op lastige vraagstukken; en - steeds moeilijkere leerstof wil beheersen		
Willen nemen van verantwoordelijkheid ¹	- begrijpt wat wetenschappelijke integriteit inhoud; - begrijpt en vermijdt fraude en plagiaat	stelt zich op met wetenschappelijke integriteit	

¹ Zie ook samenwerken

Inzicht in en reflectie op de wetenschaps-filosofische ethische en maatschappelijke ontwikkelingen	in staat is tot onderscheid te maken tussen wetenschappelijke en niet-wetenschappelijke bronnen van informatie	biomedisch, klinisch of gezondheidswetenschappelijk onderzoek kan plaatsnemen in een wetenschapsfilosofische context	biomedisch, klinisch of gezondheidswetenschappelijk onderzoek kan plaatsnemen in een academische en maatschappelijke context
Oordeelsvorming (kunnen reflecteren op anderen)	feedback kan geven aan medestudenten	in staat is om literatuur op het vakgebied te doorgronden en kritisch te beoordelen	kan reflecteren op maatschappelijke/filosofische/ ethische aspecten van het vakgebied
Kunnen reflecteren op eigen handelen	- in staat is tot zelfevaluatie en hieruit consequenties trekt voor de keuze van een major - voldoende zicht heeft op het vakgebied en op het eigen functioneren om uit te kunnen maken of het vervolgen van de studie opportuun is	- in staat is tot reflectie en zelfsturing op het niveau van het eigen functioneren - neemt zelf initiatief voor de verdere ontwikkeling	- blijkt heeft gegeven van oriëntatie op vervolg van de bachelor; - inzicht heeft op zijn/haar rol als wetenschapper (bachelor/master) in de maatschappij

Onderzoek doen			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Informatieverwerving en verwerking	- een beperkt literatuuronderzoek kan uitvoeren en verslag kan doen - in staat is tot systematisch beheren van informatie met behulp van daarvoor geschikte software	aan de hand van een concrete opdracht, primaire literatuur kan selecteren, beoordelen en verwerken	wetenschappelijke informatie over hetzelfde onderwerp uit verschillende bronnen en vanuit verschillende wetenschappelijke theorieën (onder begeleiding) kan evalueren
Opzetten van onderzoek en methoden van onderzoek	kan een probleemstellingen en hypothesen formuleren	blijkt geeft van inzicht in de aard van het levens-wetenschappelijk onderzoek (doel, methoden, experiment)	met bestaande methodes eenvoudig onderzoek kan opzetten met inbegrip van statistische verwerking en analyse
Verzamelen van data	- aan de hand van een protocol, een experiment kan uitvoeren - onder begeleiding, de juiste vragen aan een onderzoeker stellen om inzicht te krijgen in een probleem	onder begeleiding, eenvoudige onderzoek en veldwerk kan plannen en organiseren	onder begeleiding, een bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van wetenschappelijke kennis
Kwantitatief onderzoeksvaardigheden	- berekeningen kan uitvoeren ten behoeve van laboratorium-experimenten en kwalitatief onderzoek - kennis heeft van basale statistiek	- primaire data kan analyseren, inclusief kwalitatieve data - kennis heeft van statistiek	- eigen bijdrage aan onderzoeksvraagstelling kan leveren - onder begeleiding en met bestaande methodes, eenvoudig onderzoek opzetten

			met inbegrip van statistische verwerking en analyse - experimenten kan optimaliseren, fouten in het design kan vinden en recht kan zetten
Laboratorium-vaardigheden	- de veiligheidsregels in laboratorium kan toepassen - kan steriel werken volgens protocol - eenvoudige apparatuur kan bedienen	- onder begeleiding kan werken met complexe technieken en apparatuur - kan een experiment plannen en organiseren - kan veldwerk plannen en organiseren	
Kwalitatief onderzoeksvaardigheden	- een onderzoeksvraag kan formuleren die zich leent voor een kwalitatieve onderzoeksmethode - een onderbouwde keuze kan maken voor een onderzoeksdesign - een keuze qua methode kan maken - de essentiële kenmerken kan benoemen en herkennen	- de sterke en zwakke punten kan benoemen van de meest gebruikte kwalitatieve methoden - een onderzoeksvraag die zich leent voor een kwalitatieve onderzoeksmethode kan formuleren - de basis begrippen (bijvoorbeeld betrouwbaarheid, validiteit en generaliseerbaarheid) kan definiëren en interpreteren - kan uitleggen wat de principes van kwalitatieve data analyse zijn	
Gebruikmaken van ict tools	- uitgebreidere functies van tekstverwerking en presentatie software kan gebruiken - basiskennis heeft van Excel, en Endnote	- vakspecifieke programma's zoals SPSS, kan toepassen; - gebruik kan maken van vakspecifieke databases	

Rapporteren en samenwerken

	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Academisch schrijven in het Nederlands	- de basistechnieken van schriftelijk presenteren beheerst - verschillende vormen van schriftelijk rapporteren kan gebruiken/toepassen - op de juiste manier bronnen vermelden en naar literatuur verwijzen	- een bijdrage kan leveren aan een onderzoeksverslag van een klein onderzoek	- een verslag kan schrijven met inbegrip van plaatsing in de context van de literatuur
Presenteren	- de basistechnieken van mondeling presenteren beheerst - gebruik kan maken van digitale en AV-hulpmiddelen bij een presentatie	- een inhoudelijk goede presentatie kan geven aan grotere groepen - vragen uit het publiek (medestudenten) kan beantwoorden - de taal van het vakgebied kan mondeling gebruiken	- kan presenteren aan een academisch publiek en in discussie kan gaan met dit publiek (in het Nederlands en in het Engels) - discussiëren / beargumenteren van standpunten op hoog

			abstractieniveau - kan relevante informatie voor een specifieke doelgroep selecteren
Academisch Engels	gebruik kan maken van Engelstalige tekst boeken en vakliteratuur	- Engelstalig onderwijs kan volgen - een kleine schrijf- of presentatieopdracht in het Engels kan uitvoeren	- de bachelor thesis in het Engels kan presenteren - de bachelor thesis kan schrijven in het Engels
Samenwerken	- over de basisvaardigheden van samenwerken in werkgroepen beschikt (luisteren, discussiëren, formuleren) - eigen en gezamenlijke verantwoordelijkheid neemt voor het eindproduct - verschillende rollen kan vervullen zoals voorzitter, notulist, werkgroepslid - een actieve bijdrage levert aan het proces en het product van een werkgroep - inzicht heeft in zijn/haar eigen functioneren in een werkgroep	- problemen bij samenwerken in groepen kan (mee)helpen oplossen - kritiek op eigen functioneren in een groep kan ontvangen en verwerken - feedback kan geven aan anderen over het functioneren in verschillende rollen - in staat is een bijdrage te leveren aan het nemen van een gezamenlijk beslissingen	- leiding kan geven aan een bespreking - feedback kan geven op het samenwerkingsproces

Artikel 4.3 Onderwijseenheden

De major omvat een pakket van verplichte en eventueel facultatieve onderwijseenheden. Daarbij is voorzien in een ordening van onderwijseenheden op inleidend (100), verdiepend (200) en gevorderd (300) niveau.

Artikel 4.4 De verplichte onderwijseenheden zijn:

Eerste studiejaar

Naam onderwijs-onderdeel	vakcode	Aantal Studiepunte	Periode of semester	Werkvorm ¹	Toetsvorm ²	niveau
Taaltoets Nederlands voor studenten ALW ³	AB_TAALTOETS	0	1	C	Mk	100
Zicht op Gezondheid en Leven	AB_1131	6	1	H, W, Wg, Op	Mk, S, Pt	100
Bouwstenen van het leven	AB_487001	6	1	H, W, P, Op	Mk, O, S, S	100
Humane Levenscyclus I	AB_1161	6	2	H, W, P, Op	Mk, O, Pt	100
Celbiologie en	AB_1132	6	2	H, Wg, P,	Mk, O, S,	100

Immunologie				C, Op	Pt	
Humane Levenscyclus 2	AB_1133	6	3	H, Wg, C, E	Mk, O, Pt	100
Vorm & Functie	AB_1162	6	4	H, P	Mk	100
Externe Determinanten van Gezondheid	AB_1134	6	4	H, P, C	Mk, O, S, E	100
Methodologie I	AB_487035	6	5	H, Wg, P, Op.	O, P, G.	100
Microbiologie	AB_1146	6	5	H, P, Wg	Mk, O	100
Gedrag & Gezondheid	AB_1147	6	6	H, Wg	Mk, S	100

- 1 H hoorcollege, W werkcollege, Wg werkgroepen, P practicum, Op opdrachten, C computer practica/opdrachten, E eLearning
- 2 O Open vragen tentamen/toets, Mk meerkeuzevragen tentamen/toets, S schriftelijke opdracht, Pt presentatie, E experimenteel practicum
- 3 Iedere student van de opleiding legt tijdens het eerste studiejaar aan de instelling de diagnostische taaltoets Nederlands af.
- De taaltoets is gericht op schrijfvaardigheid en bestaat uit de onderdelen grammatica, spelling, woordenschat, structuur en formuleren.
 - De student die geen voldoende beoordeling voor de taaltoets Nederlands behaalt, volgt de 'Bijspijkercursus Nederlands' van het Taalloket.
 - Een cijfer voor de onderwijseenheid "Methodologie en Onderzoek in de Biologie", wordt pas vastgesteld indien de student een voldoende beoordeling heeft behaald voor de taaltoets Nederlands of de 'Bijspijkercursus Nederlands' heeft afgerond.
 - Taalbeheersing kan worden meegewogen bij de beoordeling van een toets als de slechte uitdrukkingsvaardigheid een beoordeling van de toets in de weg staat.

Tweede studiejaar, algemeen

Naam onderwijs-onderdeel	vakcode	Aantal Studiepunte	Periode of semester	Werkvorm ¹	Toetsvorm ²	niveau
Methodologie II	AB_487014	6	2	H, Wg, C.	O, P.	200
Filosofie van de levenswetenschappen	AB_1018	6	4	H, W.	Mk, G, S.	200
Wetenschappelijk Onderzoek in de Praktijk	AB_487038	6	5	H, Wg.	S, Pt.	200

Tweede studiejaar, major keuzeonderdelen (zie ook art. 5.2)

Naam onderwijs-onderdeel	vakcode	Aantal Studiepunte	Periode of semester	Werkvorm1	Toetsvorm2	niveau
Geriatric en veroudering	AB_470146	6	1	H, W, Op.	Mk, S.	200
Gezondheid in grootstedelijke gebieden	AB_487021	6	4	H, Wg, P.	O, S, Pt.	300
Gezondheidscommunicatie	AB_470087	6	6	H, W, Op.	O, S, Pt.	200
Economie van de Nederlandse gezondheidszorg	AB_1163	6	6	H, W, C.	O, S.	200
Human Evolution	AB_1021	6	2	H, W, Wg, P.	O, S.	200
Human Neurophysiology	AB_1111	6	6	H, P, C, Wg.	O, Pt, S.	300
Humane ontwikkeling	AB_487008	6	3	H, Wg, P, Op	Mk, O, S, Pt.	200

Infectieziekten	AB_471024*	6	6	H, P.	Mk, O.	300
Infectieziekten en gezondheid	AB_470232*	6	6	H, W.	Mk, O.	300
Internationale volksgezondheid	AB_470088	6	6	H, Wg	Mk, O, S, Pt.	200
Jeugdgezondheids zorg	AB_487010	6	5	H, W, E, C, Wg.	Mk, O, S. af te sluiten.	200
Management van innovaties	AB_470195	6	6	H, W, Op	Mk, O, S.	200
Medical Genomics	AB_487012	6	1	H, C.	Mk, O, S.	200
Mens als systeem I	AB_1148	6	1	H, P, C	Mk, P	200
Mens als systeem II	AB_1149	6	1	H, P, C	Mk, P	200
Moleculaire ontwikkelingsbiologie	AB_470038	6	6	H, W, P.	Mk, O, S.	200
Oncologie	AB_470050	6	5	H, W.	Mk, O, S, Pt..	200
Pathofysiologie van hart en circulatie	AB_1015	6	5	H, W, P, E	Mk, O, S	200
Preklinische neurowetenschappen	AB_487016	6	1	H, Op.	S, Mk, O.	200
Preventie	AB_470198	6	3	H, Wg.	O, Mk, S, Pt.	200
Voeding en gezondheid	AB_470206	6	2	H, W.	Mk, S, Pt.	200
Voedingsonderzoek in de praktijk	AB_470181	6	6	H, W.	O, Mk, S.	200
Wetenschapscommunicatie voor Bèta-onderzoekers	AB_470185	6	5	H, W, Op.	Mk, O, S, Pt.	200
Ziekte in context	AB_470147	6	1	H, Wg, Op.	O.	200

1 H hoorcollege, W werkcollege, Wg werkgroepen, P practicum, Op opdrachten, C computer parctica/opdrachten, E excursie

2 O Open vragen tentamen/toets, Mk meerkeuzevragen tentamen/toets, S schriftelijke opdracht, Pt presentatie

* Een van beide cursussen (AB_471024 , AB_470232) kan worden opgenomen in het examenprogramma, niet beide.

Derde studiejaar

Naam onderwijsonderdeel	vakcode	Aantal Studiepunte	Periode of semester	Werkvorm ¹	Toetsvorm ²	niveau
Methodologie III en statistiek	AB_487019	6	4	H, W, C.	Pt, S, O.	300

1 H hoorcollege, W werkcollege, C computer parctica/opdrachten

2 O Open vragen tentamen/toets, S schriftelijke opdracht, Pt presentatie

Artikel 4.5 Keuzeruimte

1. Het eerste semester van het derde jaar van het curriculum bestaat uit onderwijseenheden uit de vrije keuzeruimte / minoren. Van deze onderwijseenheden zijn er ten minste twee op het niveau 300 en maximaal één op het niveau 100.
2. De student kan de keuzeruimte invullen met als zodanig aangewezen facultatieve onderwijseenheden, met een minor die door de faculteit wordt aangeboden, met een als zodanig aangewezen universiteitsminor, of met een minor die door de examencommissie is aangewezen en als zodanig in Deel B is vermeld. Een minor bestaat uit onderwijseenheden waarvan er ten minste twee op niveau 300 en maximaal één op niveau 100 zijn ingeschaald.

Artikel 4.6 Praktische oefening

Naam onderwijsonderdeel	vakcode	Aantal Studiepunte	Periode of semester	Werkvorm	Toetsvorm	niveau
-------------------------	---------	--------------------	---------------------	----------	-----------	--------

Bachelorstage (G&L – 2 majoren)	AB_487039	24	4 + 5 + 6		Wetenschappelijke attitude moet voldoende zijn. Eindcijfer is het gewogen gemiddelde van cijfers voor onderzoeksvaardigheden, onderzoeksverslag en mondelinge presentatie	300
Bachelorstage (G&L – GW major)	AB_487040	24	4 + 5 + 6		Wetenschappelijke attitude moet voldoende zijn. Eindcijfer is het gewogen gemiddelde van cijfers voor onderzoeksvaardigheden, onderzoeksverslag en mondelinge presentatie	300
Bachelorstage (G&L – BMW major)	AB_487041	24	4 + 5 + 6		Wetenschappelijke attitude moet voldoende zijn. Eindcijfer is het gewogen gemiddelde van cijfers voor onderzoeksvaardigheden, onderzoeksverslag en mondelinge presentatie	300

Artikel 4.7 Volgordelijkheid tentamens

1. Aan de tentamens of bachelorstage van de hierna te noemen onderdelen kan niet eerder worden deelgenomen dan nadat het tentamen of de tentamens van de genoemde onderdelen is/zijn behaald:

Vaktitel (verkort)	Vakcode	studiejaar	Pas deelnemen na afronden van
Bachelorstage	AB_487039, AB_487040, AB_487041	3	AB_487014 – Methodologie II, AB_487019 – Methodologie III en statistiek (alleen deelname)
Humane ontwikkeling	AB_487008	2	AB_487029 – Humane levenscyclus I
Infectieziekten en gezondheid	AB_470232		AB_487031 – Bedreiging en bescherming I, AB_487030 – Humane levenscyclus II
Methodologie III en statistiek	AB_487019	3	AB_487035 – Methodologie I, AB_487014 – Methodologie II
Pathologie van hart en circulatie	AB_1015	3	AB_1148 – Mens als systeem I, AB_1149 – Mens als systeem II

2. Aan de tentamens c.q. praktische oefeningen van de onderdelen van het derde jaar kan slechts worden deelgenomen indien de tentamens van de hierna vermelde onderdelen met goed gevolg zijn afgelegd:
 - alle examenonderdelen uit het eerste jaar, én
 - minimaal 30 EC van de examenonderdelen uit het tweede jaar
3. In bijzondere gevallen kan de examencommissie op gemotiveerd verzoek van de student al dan niet onder voorwaarden afwijken van de in het eerste en tweede lid genoemde volgorde.

Artikel 4.8 Intekenen voor tentamens

Een student die een tentamen af wenst te leggen, dient zich daarvoor in te tekenen op de door de examencommissie voorgeschreven wijze.

Artikel 4.9 Deelname aan praktische oefening en werkgroepbijeenkomsten

1. In geval van een praktische oefening is de student verplicht ten minste 100 % van de practicumbijeenkomsten bij te wonen. Ingeval de student minder dan 100 % heeft bijgewoond dient het practicum opnieuw te worden gevolgd, dan wel kan de docent en/of de examencommissie aanvullende opdracht(en) laten verstrekken.

2. In geval van werkgroepbijeenkomsten met opdrachten is de student verplicht tenminste 80 % van de werkgroepbijeenkomsten bij te wonen. Ingeval de student minder dan 80 % heeft bijgewoond dient de werkgroep opnieuw te worden gevolgd, dan wel kan de docent en/of de examencommissie aanvullende opdracht(en) laten verstrekken.
3. In bijzondere gevallen kan de examencommissie, op verzoek van de student, van deze verplichting vrijstelling verlenen in geval het onderzoek naar en de beoordeling van de beoogde vaardigheden naar haar oordeel ook kan plaatsvinden bij een geringer deelnamepercentage, al dan niet onder oplegging van aanvullende eisen.

Artikel 4.10 Maximale vrijstelling

Maximaal 60 studiepunten van het onderwijsprogramma kunnen worden behaald op basis van verleende vrijstellingen.

Artikel 4.11 Geldigheidsduur resultaten

De geldigheidsduur van onderstaande tentamens en vrijstellingen voor tentamens is beperkt, en wel als volgt

- a) Schriftelijke deeltentamens/Deeltoetsen zijn slechts geldig in het studiejaar dat ze behaald zijn;

Artikel 4.12 Graad

Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd en aan de overige door de wet gestelde eisen heeft voldaan, wordt de graad Bachelor of Science, afgekort tot BSc toegevoegd.

5. Keuzeruimte

5.1. Minoren

Met uitzondering van de minor Brain en Mind, kan de student, zonder voorafgaande toestemming van de examencommissie, alle VU-brede minoren (universiteitsminoren) volgen. Verder kan de student een van de volgende faculteitsminoren volgen:

Naam onderwijsonderdeel	vakcode	Aantal Studiepunte	Periode of semester	werkvorm	toetsvorm	niveau
Evolutionary Biology and Ecology	AB-M-EvBiEc	30	1, 2 en 3	T, Pr, C, W, E	Ten, S, Pt	300
Communicatie over gezondheid	AB-M-CommG	30	1, 2 en 3	T, Pr, C, W	Ten, S, Pt, Pa	300
5 Big Issues in Health	AB-M-5BigIiH	30	1, 2 en 3	T, Pr, C, W, E	Ten, S, Pt, Pa	300
Biomedical and Health Interventions	AB-M-BioHeIn	30	1, 2 en 3	T, Pr, C, W, E	Ten, S, Pt, Pa	300
Biomolecular & Neurosciences, alleen voor studenten met major biomedische wetenschappen	AB-M-BioNeur of AB-M-BNS-BS	30	1, 2 en 3	T, Pr, C, W, E	Ten, S, Pt, Pa	300
Biomedical Topics in Health Care, alleen voor studenten met major biomedische wetenschappen	AB-M-ToBioSc	30	1, 2 en 3	T, Pr, C, W, E	Ten, S, Pt, Pa	300

T theorie, Pr praktische oefening, C computer-opdrachten, W werkgroepen, E excursie
Ten tentamen, S schriftelijke opdracht, Pt presentatie

5.2. De majorenregeling

1. Omschrijving
Er bestaan in de opleiding Gezondheid en leven drie majoren: een biomedische, een klinische en een gezondheidswetenschappelijke. Een student kiest één van de majoren en gaat daar

- een programma voor samenstellen. Aan de major zijn eisen gesteld om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de major is geborgd. De eisen staan hieronder.
2. Het majorprogramma van studentencohort 2012 en 2013 (studenten die voor het eerst voor de opleiding waren ingeschreven in studiejaar 2012-2013 en 2013-14) moet aan de volgende eisen voldoen:
 - major is totaal 60 EC;
 - ten minste 6 tweedejaars keuzevakken van 6 EC, of het totaal van 36 EC aan keuzevakken in het tweede jaar, hebben het label van de major (label wordt bepaald door de inhoud van het vak);
 - de wetenschappelijke stage van 24 EC in het derde jaar heeft het label van de major (label wordt bepaald door het onderwerp van het project);
 - het niveau van de keuzecursussen in de major moet minimaal niveau 200 zijn
 3. De major is onderdeel van het examenprogramma. Dit houdt in dat wanneer de student voldoet aan de majorenregeling er geen aparte goedkeuring voor dit onderdeel nodig is. Afwijkingen van de majorenregeling zijn wijzigingen in het examenprogramma en moeten ter goedkeuring aan de examencommissie worden voorgelegd, door de student zelf.
 4. In uitzonderlijke gevallen kan een student die met de gevolgde vakken in het tweede jaar niet voldoen aan de majorenregeling een reparatie uitvoeren. Dit kan door keuzevakken van een minor uit het domein van de levenswetenschappen met een duidelijk gezondheidswetenschappelijk of biomedisch karakter op te nemen in het majorprogramma. De examencommissie moet hiermee instemmen. Hiervoor moet de student een beargumenteerd verzoek met beschrijving van het aangepaste majorprogramma voorleggen aan de examencommissie.
 5. Majorvakken cohorten 2012 en 2013
De vakken die in 2013-2014 en 2014-2015 onderdeel zijn van het majorprogramma van studentencohorten 2012 en 2013, en de daarbij behorende labels en niveau aanduiding, staan in onderstaande tabel. In het tweede deel van de tabel staat de leerdoelen aangegeven zoals die zijn gerelateerd aan de 5 Dublin descriptoren. Dit is een indeling die voor de volledigheid wordt bijgevoegd.

Tabel 1: Niveau en labels van de vakken die in 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015 onderdeel zijn van het majorprogramma

Cursus	GZW major	BMW major	Niveau van de cursus	G&L label	jaar	Kennis en inzicht	Toepassen kennis en inzicht	Oordeelsvorming	Communicatie	Leervaar-digheden
Keuze onderdelen										
Medical genomics	X	X	200	X	2	X	X	X		X
Mens als systeem I		X	200		2	X	X	X	X	
Mens al systeem II		X	200		2	X	X	X	X	
Ziekte in context	X		200		2	X	X			X
Preklinische neurowetenschappen	X	X	200	X	2	X	X			
Geriatric en veroudering	X		200		2	X	X		X	
Voeding en gezondheid	X		200		2	X	X		X	
Human Evolution	X	X	200	X	2	X	X	X	X	X
Preventie	X		200		2	X	X	X	X	X
Humane ontwikkeling	X	X	200	X	2	X	X	X	X	X
Jeugdgezondheidszorg	X		200	X	2	X	X	X		
Gezondheid in grootstedelijke gebieden	X	X	300	X	2	X	X	X	X	X
Immunologie	X	X	200		2	X	X	X		X
Management van innovaties	X	X	200		2		X	X	X	X
Pathofysiologie van hart en circulatie		X	200		2		X	X	X	
Wetenschapscommunicatie voor bètaonderzoekers	X	X	200		2		X		X	

Moleculaire ontwikkelingsbiologie		X	200		2	X	X	X		
Human Neurophysiology		X	300	X	2	X	X	X	X	X
Gezondheidseconomie	X		200		2	X	X		X	
Gezondheidscommunicatie	X		200		2	X	X	X	X	
Infectieziekten	X	X	200		2	X	X			
Infectieziekten en gezondheid	X	X	200		2	X	X			
Internationale volksgezondheid	X		200		2	X	X		X	
Voedingsonderzoek in de praktijk	X		200		2	X	X		X	X
Oncologie		X	200		2	X	X			

5.3 Overige keuzeruimte

De student die een ander vak wil volgen, dan bedoeld in artikel 5.1 of 5.2, dient vooraf schriftelijk toestemming van de examencommissie verkregen te hebben.

6. Honoursprogramma

Artikel 6.1 Honoursprogramma

Het Honoursprogramma heeft een omvang van 30 EC en is als volgt opgebouwd:

- Facultaire deel (Departmental courses) 12-18 EC
- Faculteitsoverstijgende deel (Interdepartmental courses): 12-18 EC

De beschrijving van de onderdelen is beschikbaar via

www.vu.nl/nl/opleidingen/bacheloropleidingen/vu-honours-programme/courses

7. Studiebegeleiding en studieadvies

Artikel 7.1 Studiebegeleiding

De studiebegeleiding bij deze opleiding bestaat uit: een studiebegeleider en mentoren.

Artikel 7.2 Bindend (negatief) studieadvies

1. Om een positief studieadvies te krijgen, moet de student ten minste 42 EC hebben behaald aan het einde van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van de opleiding.
2. De student die aan het eind van het eerste jaar van inschrijving niet aan de norm heeft voldaan voor een positief studieadvies, maar schriftelijk toestemming van of namens het faculteitsbestuur heeft gekregen om de opleiding voort te zetten, ontvangt aan het eind van het volgende studiejaar opnieuw een advies met in achtneming van de norm van 60 EC.
3. Een negatief bindend studieadvies heeft tot gevolg dat de betrokken student zich gedurende de daarop volgende drie studiejaar(n) niet kan inschrijven voor de volgende bacheloropleiding(en) die door de faculteit worden aangeboden: Gezondheid en Leven.

8. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 8.1 Wijziging en periodieke beoordeling deel B

1. Een wijziging van deel B van de onderwijs- en examenregeling wordt door de decaan/ VU het faculteitsbestuur vastgesteld na advies van de desbetreffende opleidingscommissie. Het advies wordt in afschrift verzonden aan /het bevoegde medezeggenschapsorgaan.
2. Een wijziging van de onderwijs- en examenregeling behoeft de instemming van het bevoegde medezeggenschapsorgaan op de onderdelen die niet de onderwerpen van artikel 7.13, tweede lid onder a t/m g en v, alsmede het vierde lid WHW betreffen.
3. Een wijziging van de onderwijs- en examenregeling kan slechts betrekking hebben op een lopend studiejaar, indien de belangen van de studenten daardoor aantoonbaar niet worden geschaad.

Artikel 8.2 Overgangsbepalingen

In afwijking van de vigerende onderwijs- en examenregeling gelden voor de studenten die met de opleiding zijn begonnen onder een eerdere onderwijs- en examenregeling de volgende overgangsbepalingen:

1. Verplichte onderdelen

a. De onderstaande onderdelen zijn in het academisch jaar 2014-2015 vervangen:

Nieuwe cursus	Voormalige cursus
AB_1161 Humane levenscyclus I (6 EC)	AB_487029 Humane levenscyclus I (6 EC)
AB_1133 Humane levenscyclus II (6 EC)	AB_487030 Humane levenscyclus II (6 EC)
AB_1162 Vorm en functie (6 EC)	AB_487005 Vorm en functie (6 EC)
AB_1147 Gedrag en gezondheid (6 EC)	AB_487044 Gedrag en gezondheid (6 EC)

Vanaf 1 september 2014 moeten studenten de nieuwe onderdelen volgen, tenzij zij zijn geslaagd voor de voormalige onderdelen.

Studenten die vóór het academisch jaar 2014-2015 aan de opleiding zijn begonnen, mogen onder gespecificeerde voorwaarden verplichte vakken uit het nieuwe examenprogramma vervangen door verplichte vakken uit het oude.

Nieuwe verplichte cursussen	Toegestane vervangende cursussen
AB_1131 Zicht op gezondheid en leven (6 EC)	AB_487031 Bedreiging en bescherming I (6 EC)
AB_1132 Celbiologie en immunologie (6 EC)	AB_487032 Mens en extern milieu (8 EC)
AB_1134 Externe determinanten en gezondheid (6 EC)	AB_487043 Humane levenscyclus III (4 EC)
AB_1146 Microbiologie (6 EC)	AB_487045 Bedreiging en bescherming II (4 EC)

b. Voor studenten die zijn gestart met de opleiding in academisch jaar 2011-2012 of eerder is de volgende cursus niet verplicht en is er een vervangende verplichting ingesteld:

- AB_487019 Methodologie III en Statistiek (6 EC). Vervangende verplichting: verplichte keuze uit AB_487019 Methodologie III en Statistiek (6 EC) en AB_470062 Methodologie en Statistiek 2 (6 EC).

c. Voor studenten die zijn gestart met de opleiding in academisch jaar 2010-2011 of eerder is de volgende cursus niet verplicht:

- AB_1018 Filosofie van de Levenswetenschappen (6 EC), geen vervanging.

2. Keuzecursussen

a. De onderstaande cursussen kunnen niet meer gevolgd worden, maar studenten die zijn begonnen vóór academisch jaar 2013-2014 mogen de behaalde EC tot zes jaar na het behalen van de cursus gebruiken om de keuzeruimte van hun examenprogramma in te vullen.

Cursussen die in 2012-2013 voor het laatst werden aangeboden:

- AB_470113 Immunologie (6 EC)

Cursussen die in 2011-2012 voor het laatst werden aangeboden:

- AB_470062 Methodologie en Statistiek 2 (6 EC)

Cursussen die in 2010-2011 voor het laatst werden aangeboden:

- 487009 Allergieën en auto-immuunziekten (6 EC)
- 470168 Biochemical Regulation in Health and Disease (6 EC)
- 487020 Biotechnologie en maatschappelijke dynamiek (6 EC)
- 470104 Humane anatomie en fysiologie (6 EC)

- 470042 Pathologie (6 EC)

Cursussen die in 2009-2010 voor het laatst werden aangeboden:

- 470071 Biochemie (6 EC)
- 470208 Gezondheidsrecht (6 EC)

b. De onderstaande cursussen zijn in het academisch jaar 2014-2015 vervangen:

Nieuwe cursus	Voormalige cursus
AB_1148 Mens als systeem I (6 EC) en AB_1149 Mens als systeem II (6 EC)	AB_1009 Mens als systeem (12 EC)
AB_1163 Economie van de Nederlandse gezondheidszorg (6 EC)	AB_470091 Gezondheidseconomie (6 EC)

Vanaf 1 september 2014 moeten studenten de nieuwe cursus volgen, tenzij zij zijn geslaagd voor de voormalige cursus.

De onderstaande cursussen zijn in het academisch jaar 2013-2014 vervangen:

Nieuwe cursus	Voormalige cursus
AB_1111 Human Neurophysiology (6 EC)	AB_471024 Humane Neurofysiologie (6 EC)

Vanaf 1 september 2013 moeten studenten de nieuwe cursus volgen, tenzij zij zijn geslaagd voor de voormalige cursus.

De onderstaande cursussen zijn in het academisch jaar 2012-2013 vervangen:

Nieuwe cursus	Voormalige cursus
AB_1021 Human Evolution (6 EC)	AB_487013 Mens en evolutie (6 EC)
AB_470195 Management van Innovaties (6 EC)	AB_497011 Management en beleid in de gezondheidszorg (6 EC)

Vanaf 1 september 2012 moeten studenten de nieuwe cursus volgen, tenzij zij zijn geslaagd voor de voormalige cursus.

3. **Examenprogramma is 180 EC**

Het examenprogramma moet in totaal altijd een omvang hebben van minimaal 180 EC.

Slide casts van colleges uit vakken die vervallen of veranderen worden beschikbaar gesteld om studenten die moeten herkansen te ondersteunen. Oude vragen uit een vragenbestand worden gebruikt in de tentamens. Tentamens en herkansing worden in dezelfde periode gerosterd als het oude vak werd gegeven.

[Artikel 8.3 Bekendmaking](#)

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, alsmede van elke wijziging daarvan.
2. De onderwijs- en examenregeling wordt geplaatst op de website van de faculteit en wordt geacht te zijn opgenomen in de studiegids.

[Artikel 8.4 Inwerkingtreding](#)

Deel B van deze regeling treedt in werking met ingang van 1 september 2014.

Advies opleidingscommissie, Gezondheid en Leven, d.d. 2 mei 2014

Instemming bevoegd medezeggenschapsorgaan, 18 september 2014.

Vastgesteld door het bestuur van de Faculteit der Aard- en Levenswetenschappen op 19 september 2014.